

Podnikatelé opět hlasují o nejlepším a nejhorším zákonu roku

Tisková zpráva

Čeští podnikatelé po roce opět vybírají nejlepší a nejhorší legislativní počin roku. Do ankety ZÁKON ROKU 2012, do níž se pravidelně aktivně zapojuje více než 200 významných firem českého byznysu, byly i letos nominovány právní předpisy přijaté v uplynulém kalendářním roce s významným dopadem na podnikatelské prostředí. Cílem ankety je přispět k diskusi mezi českými podnikateli, politiky a odbornou veřejností o kvalitě právních předpisů. Čtvrtý ročník prestižního klání realizují advokátní kanceláře Ambruz & Dark/Deloitte Legal ve spolupráci s partnery.

„Loňský rok přinesl celou řadu legislativních změn, které mají významný vliv na české podnikatele. Kromě novely zákona o veřejných zakázkách nebo „revoluční“ rekodifikace soukromého práva byl zajímavý závěr roku, kdy parlament hlasoval o reformních zákonech, daňových změnách nebo církevních restitucích. Bude tedy znovu zajímavé sledovat, jaké z vybraných předpisů podnikatelé vyberou z hlediska dopadu na jejich byznys,“ říká předseda nominační rady ankety, advokát Ambruz & Dark/Deloitte Legal Tomáš Babáček a dodává: *„Ještě důležitější bude ale sledovat klání mezi oněmi obecnými aspekty právních předpisů, na které v nominacích upozorňujeme a o nichž právě necháváme hlasovat. Smyslem celé ankety je totiž kultivovat a upevňovat společný náhled podnikatelů na to, co je pro ně v oblasti právního prostředí podstatné a co možná spíše marginální. A za co by se měli zasadit ve svých aktivitách mj. směrem ke státní správě.“*

Nominační rada při přípravě nominací brala v potaz i tipy, které mohla od poloviny ledna zasílat veřejnost prostřednictvím webových stránek www.zakonroku.cz a sociální sítě Twitter. Při stanovení pěti nominací v kategoriích „**Zákon roku**“ a „**Paskvil roku**“ přihlížela zejména k očekávanému praktickému dopadu a zkušenosti českých podnikatelů s aplikací konkrétních právních norem. Třináctičlennou radu tvoří primárně právní odborníci napříč právními profesemi, zejména z řad advokátů a podnikových právníků, a další osobnosti.

„Jsem ráda, že se Unie podnikových právníků mohla letos do ankety Zákon roku zapojit, neboť podnikovým právníkům jde o kultivaci právního prostředí a kvalita legislativy je jedním z předpokladů. Anketa pomohla k uvědomění si různosti názorů. Moji kolegové se do debaty zapojili a jejich nominace byly různorodé a někdy i protichůdné. Osobně jsem si uvědomila, že postrádám jednu kategorii, a to „Nepřijatý zákon roku“. Chybí mi totiž zákon o státní službě. Troufám si říct, že nejen mně...“ řekla prezidentka Unie podnikových právníků a vedoucí právní sekce Pražské energetiky Marie Brejchová.

„Bylo opravdu těžké vybírat mezi předpisy, které mnohdy představují jak krok dopředu ke zjednodušení legislativního rámce podnikatelského prostředí, tak současně i nějaký ten úkrok zpět. Celá řada nových norem má dobrou myšlenku, ale provedení formou přijatého předpisu je horší. Je pak obtížné dospět k závěru, zda je to plus nebo mínus. Jednoznačně ale mezi účastníky panelu rezonovalo, že jakýkoliv příspěvek k odstranění zbytečně byrokratické zátěže pro podnikání je krokem dobrým směrem a že zákonodárci by se měli do budoucna soustředit na to, aby takové úpravy byly kvalitně zpracované a, pokud možno, přijímané s dostatečným časovým předstihem,“

dodává další člen nominační rady a vedoucí právního oddělení Siemens Richard Baček.

V rámci pravidel ankety ZÁKON ROKU 2012 mohou být nominovány obecně závazné právní předpisy České republiky či Evropské unie, jež nabyly platnosti v uplynulém roce: ústavní zákony, zákony, vyhlášky ministerstev, nařízení vlády, směrnice a nařízení EU. Nominace se mohou vztahovat i na nové mezinárodní smlouvy s dopadem na podnikatelské prostředí ČR.

V kategorii nejhorší legislativní počin roku mohou hlasující vybírat i mezi právními předpisy, které v daném roce pozbyly platnosti zejména v důsledku zrušení Ústavním soudem ČR či Soudním dvorem EU. Jako autoři nominovaných právních předpisů jsou uváděni jejich iniciátoři nebo ti, kteří k přijetí předpisu jinak významně přispěli.

Úplné nominace a hlasování o vítězích v kategoriích **Zákon roku** a **Paskvil roku** jsou zveřejněny na webových stránkách www.zakonroku.cz. Hlasovací proces bude uzavřen 10. května 2013 a o šest dní později (**16. května 2013**) budou na webu ankety zveřejněny i konečné výsledky.

Partnery ankety v tomto roce jsou **Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR, Britská obchodní komora, Byznys pro společnost, Czech Institute of Directors, Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR, Pro bono aliance a Unie podnikových právníků ČR (UPP ČR)**. Mediálními partnery jsou: **vydavatelství C.H. Beck a právní informační systém Beck-online, CSR fórum, Ekonom, Hospodářské noviny, iHNED.cz, Právní rádce, ProbyznysInfo.cz, PubliCon a Trade News.**

V předchozím ročníku ankety o nejlepší (a nejhorší) legislativní počin pro podnikatelské prostředí v ČR za rok 2011 byla Zákonem roku vybrána Evropská směrnice významně omezující opožděné proplacení faktur v obchodním styku, naopak „Paskvilem roku“ bylo vyhodnoceno státem nesystematické postihování švarcsystému.

Nominovanými na ZÁKON ROKU 2012 byly tyto legislativní počiny:

Kategorie ZÁKON ROKU:

- **PODPORA MIMOSOUDNÍCH ZPŮSOBŮ ŘEŠENÍ SPORŮ (ZÁKON O MEDIACI)**
Zákon č. [202/2012](#) Sb., o mediaci
Autor: Evropská komise - GŘ pro spravedlnost a vnitřní věci/Ministerstvo spravedlnosti
Série zavedených opatření by mohla vést k etablování mediace v ČR jakožto jednoho z prověřených mimosoudních způsobů řešení sporů (stavění procesních lhůt v průběhu mediace, seznam a povinnosti mediátorů, dohled nad mediací). Na rozdíl od soudního nebo rozhodčího řízení není jedné ze stran vnuceno řešení proti její vůli, ale je průnikem zájmů obou stran. Stranám s konstruktivním přístupem se nabízí další možnost, jak efektivně a s nízkými náklady dosáhnout řešení sporu.
- **ODBLOKOVÁNÍ CÍRKEVNÍHO MAJETKU UMOŽŇUJÍCÍ HOSPODAŘENÍ S NÍM**
Zákon č. [428/2012](#) Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi
Autor: Ministerstvo kultury
Zákon odblokoval církevní majetek, což po mnoha letech konečně umožní řádnou péči o tento majetek. Zákon rovněž přispěje k rozvoji mnoha obcí, umožní investice ze strany podnikatelského sektoru, obcí a krajů i rozvojové projekty ze strany samotných církví. Byť může být zákon v některých ohledech problematický, dosavadní stav byl právně i ekonomicky neudržitelný a vrcholně nevhodný.
- **KONCEPČNÍ POSÍLENÍ SMLUVNÍ VOLNOSTI A SROZUMITELNOSTI PŘEDPISŮ**

(REKODIFIKACE SOUKROMÉHO PRÁVA)

Zákon č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník a zákon č. [90/2012](#) Sb., o obchodních korporacích

Autor: Ministerstvo spravedlnosti

Nový občanský zákoník a s ním související předpisy posilují smluvní volnost stran, potažmo ochranu svobodné vůle (interpretační zásady, relativní vs. absolutní neplatnost právních jednání, forma právních jednání, dispozitivní vs. kogentní ustanovení, vnitřní uspořádání obchodních korporací atd.). Také systematika kodexu a odstranění dvojkolejnosti občanského a obchodního práva povedou, přes možné počáteční „porodní bolesti“, k obecnému zjednodušení aplikace soukromého práva.

- **NÁSTROJE KE ZLEPŠENÍ FUNGOVÁNÍ VNITŘNÍHO TRHU UNIE (PROPOJENÍ OBCHODNÍCH REJSTRÍKŮ)**

Směrnice 2012/17/EU, kterou se mění některé směrnice ve věci propojení ústředních, obchodních a podnikových rejstříků

Autor: Evropská komise - GR pro vnitřní trh a služby

Dojde k propojení vnitrostátních obchodních rejstříků do jednotného rozhraní, aby si každý mohl jednoduše ověřit informace o svých obchodních partnerech z jiných států Unie. Podobně jako přijetí jednotného evropského patentu se jedná o klasický příklad nástroje, který může zlepšit využití potenciálu vnitřního trhu Unie. Jeho plné využití je přitom třeba zajistit hlavně dnes, kdy se některé státy Unie potýkají s ekonomickými problémy a schopnost firem rozšířit své podnikatelské aktivity za přiměřených nákladů do ostatních částí Unie může být zásadní pro jejich přežití a pro udržení zaměstnanosti.

- **ZVÝŠENÍ TRANSPARENTNOSTI PŘI ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK**

Zákon č. [55/2012](#) Sb., kterým se mění zákon o veřejných zakázkách

Autor: Ministerstvo pro místní rozvoj

Novela má přispět ke zvýšení informovanosti podnikatelské i široké veřejnosti o plánovaných, realizovaných a ukončených zadávacích řízeních, o obsahu uzavřené smluvní dokumentace a jejím následném dodržování či o působení subdodavatelů. Výsledek ukáže teprve praxe (mimo jiné s ohledem na výjimky, které zákon umožňuje), nicméně novela je v tomto ohledu rozhodně krokem správným směrem.

Kategorie PASKVIL ROKU:

- **PŘIJÍMÁNÍ KLÍČOVÝCH ZÁKONŮ „ZA PĚT MINUT DVANÁCT“ (PROSINCOVÝ DAŇOVÝ BALÍČEK)**

Zákon č. [500/2012](#) Sb., o změně daňových, pojistných a dalších zákonů v souvislosti se snižováním schodků veřejných rozpočtů a zákon č. [502/2012](#) Sb., kterým se mění zákon o dani z přidané hodnoty

Autor: Ministerstvo financí

Nejistota ohledně výše sazby daně z přidané hodnoty měla dopad na naprostou většinu tuzemských firem. Řada společností musela mít připravené varianty rozpočtů, ceníků, nabídek i smluv a být připravená změnit i svoje strategie a plány na rok 2013. Stav nejistoty (nejen v daňové oblasti) negativně ovlivňuje ekonomiku více než samotné nastavení výše zdanění. Důvody pro tuto nejistotu navíc nejsou ekonomického či faktického rázu, ale spočívají ve fungování politického systému.

- **NEADEKVÁTNÍ BYROKRATICKÁ ZÁPLATA NA SELHÁNÍ STÁTNÍHO DOZORU (POVINNÉ RODNÉ LISTY ALKOHOLU)**

Nařízení vlády č. 317/2012, kterým se stanoví formulář dokladu o původu některých druhů lihu, destilátu a některých druhů lihovin

Autor: Ministerstvo zemědělství

Nápoje s jedovaným metylalkoholem se do oběhu dostaly v důsledku kriminální činnosti

několika subjektů a zásadního selhání státního dozoru. Nové regulační opatření (povinné vystavování a předávání dokladu o původu mezi jednotlivými potravinářskými podniky) přeneslo do značné míry náklady na řešení selhání státu na podnikatele v potravinářském sektoru paušálně a bez omezení účinnosti. Navíc se zatím nezdá, že by náprava tohoto stavu směřovala s dostatečnou intenzitou do oblastí, které stav zapříčinily.

- **STÁLE VĚTŠÍ SLOŽITOST, NAMÍSTO PODPORY ŘÁDNÉ APLIKACE PŘEDPISŮ (NOVELA ZÁKONA O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH)**

Zákon č. [55/2012](#) Sb., kterým se mění o veřejných zakázkách

Autor: Ministerstvo pro místní rozvoj

Výsledkem 16 novel tohoto šest let starého zákona je stav, kdy zadavatelé i dodavatelé mají reálný problém se ve spleti povinností vyznat a zákonodárci zvažují další novelu, která má opravit nové nedostatky. Jako u jiných předpisů vede takové neustálé zpřesňování a zpřísňování paradoxně ke snížení právní jistoty. Stát i soukromá sféra musí spíše podporovat řádnou aplikaci stávajících předpisů skrz rozšiřování dobrých příkladů a důsledné potírání jejich porušování. Samotná rostoucí komplikovanost předpisu vede k omezení soutěže u veřejných zakázek, a tím i k neefektivnímu vynakládání státních prostředků.

- **OPAKOVANÉ ODSOUVÁNÍ ÚČINNOSTI JIŽ JEDNOU PŘIJATÝCH PŘEDPISŮ**

Zákon č. [463/2012](#) Sb., kterým se mění zákon č. [266/2006](#) Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců

Autor: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Účinnost zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců z roku 2006 je opětovně posouvána. Pokud jednou dojde k řádnému přijetí předpisu, musí být tento uveden v život, už kvůli efektivitě „zákonodárné služby“, kterou si platíme, a respektu k právu, které potřebujeme. Paralela s osudem služebního zákona z roku 2002 je zde zřejmá.

- **PŘENÁŠENÍ ODPOVĚDNOSTI ZE STÁTU NA SOUKROMÉ SUBJEKTY (NESPOLEHLIVÝ PLÁTCE DPH)**

Zákon č. [502/2012](#) Sb., kterým se mění zákon o dani z přidané hodnoty

Autor: Ministerstvo financí

Příjemce zdanitelného plnění nově ručí za odvod DPH v případě, kdy je poskytovatel zdanitelného plnění označen za tzv. nespolehlivého plátce nebo když provede úhradu na jiný účet poskytovatele než účet registrovaný u správce daně. Stát tak na příjemce zdanitelného plnění přenáší část vlastní odpovědnosti za výběr daní, pochopitelně včetně s tím souvisejících nákladů.

Další vyjádření členů nominační rady k výběru konečných nominací:

Monika Čírtková, advokátka:

„Při výběru nominovaných předpisů se zřetelně ukázalo, že řada právních norem je ambivalentní povahy – najdeme v nich aspekty dobré i špatné. Často se stává, že původně správná myšlenka je nedokonale realizována, právní předpisy trpí nevyrovnanou kvalitou. Nominace také ilustrují tradiční slabiny našeho legislativního procesu: odkládání řešení různých problémů, schvalování zákonů na poslední chvíli, nekoncepčnost a nevhodné načasování či zacílení právních norem. Do budoucna vidím jako stěžejní otázku k diskusi míru, s jakou má stát zasahovat do soukromoprávních vztahů a regulovat různé oblasti života občanů i podnikatelských subjektů.“

Štěpán Holub, advokátní kancelář Holubová – advokáti:

„Z nominací "Zákona roku" lze pozorovat několik zajímavých aspektů. Mezi navrženými předpisy se objevují zejména koncepční změny, které mají dlouhodobý význam pro zkvalitnění právní jistoty, přehlednosti a srozumitelnosti právního prostředí jako celku. V roce 2012 se tak podařilo dostat dlouho očekávaný systém do celé oblasti soukromého práva. Odblokování církevního majetku zase

zajistí, že bude možné plnohodnotně hospodářsky využít další kus povrchu naší země. Je zajímavé pozorovat, že mezi zbylými nominovanými legislativními úspěchy jsou předpisy, které mají svůj původ v Evropské unii, jako zákon o mediaci nebo propojení obchodních rejstříků.“

*„Mezi nominacemi na **"Paskvil roku"** lze pozorovat, že velké trápení pro adresáty právních předpisů spočívá v tom, že na ně tvůrce předpisu dostatečně nemyslí. Někdy je problémem malý čas na přípravu na právní normu, tj. příliš krátké období mezi platností předpisu - jeho zveřejněním, a jeho účinností, tedy okamžikem, je potřeba podle předpisu postupovat. Stejným problémem jsou nekoncepční počiny, jako opakované odkládání účinnosti právních norem nebo řešení šitá příliš horkou jehlou, jako bylo zavedení povinných rodných listů pro alkohol.“*

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #14: Největší riziko bohatství? Když každý radí správně – ale nikdo neřídí celek](#)
- [Advokátní kancelář SCHEJBAL & PARTNERS posiluje o předního odborníka na řízení rizik Michaela Milata](#)
- [Lukáš Vacek a Peter Perniš novými vedoucími advokáty Aegis Law](#)
- [endors staví advokacii na pozornosti již deset let. Výročí oslaví 10 událostmi pro klienty](#)
- [Mezinárodní advokátní kancelář bpv BRAUN PARTNERS slavila 20 let](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #13: Jak investují lidé, kteří chtějí majetek nejen vytvořit, ale i ochránit](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #12: Skrytá slabina úspěchu: zakladatelský paradox v řízení bohatství](#)
- [Partner BBH Tomáš Sedláček obdržel prestižní ocenění „Lawyer of the Year“ na IFLR Europe Awards 2026 v Londýně](#)
- [LEAGLE.ONE: Kdo pomůže dětem vybrat správnou cestu, když dnešní profese zítra nemusí existovat?](#)
- [Jindřich Fuka novým advokátem Aegis Law](#)
- [LEAGLE.ONE: Advokacie po nástupu AI: Kdo se přizpůsobí, získá náskok. Kdo ne, může zůstat pozadu](#)